

נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 514

מישיבת ועדה הכספיים

יום ב', י"ז בחשוון התשמ"ח - 9.11.87, שעה 10:00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה: א. שפירא - היו"ר

א. אבוהצירא

ז. אמיר

נ. ארד

י. ארידור

י. ארצי

ש. בן-שלמה

ג. גדות

ד. דנינו

א. ורדיגר

א. ויינשטיין

י. כהן

י. מצא

ע. סולודר

ע. עלי

ש. עמר

י. צבן

ד. צוקר

ד. חיכון

א. קרטנר - מזכיר הוועדה

א. דמביץ - היועץ המשפטי לוועדה

ס. אלחנני - יועצת כלכלית

מ. איזנברג - קצרנית

מוזמנים:

י. תנורי - מינהל מקרקעי ישראל

ז. בונה - האפוטרופוס הכללי

מ. בן-עמי - מסרד המשפטים

ע. שגב - האוצר

סדר-היום:

אישור עסקה לפי סעיף 2(6) לחוק מקרקעי
ישראל, התש"ך-1960

תקנות האפוטרופוס הכללי (סכר) (חיקון מס' 2),
התשמ"ז-1987

תקנות בתי-הדין הדרוזים והשרעיים

סינויים בתקציב לשנת 1987

עדכון התגמולים לגבי רדיפות הנאצים

אישור עסקה לפי סעיף 2(6) לחוק מקרקעי ישראל,
 התש"ך-1960

(מכתב מס' מנהל מינהל מקרקעי ישראל מיום כ"ז באב התשמ"ז-22.8.87)

ממלא-מקום היו"ר ד. תיכון:

אני פותח את הישיבה.

הנושא הראשון בסדר-היום של ישיבה זו:

אישור עסקה לפי סעיף 2(6) לחוק מקרקעי ישראל, התש"ך-1960.
 מי מעביר למי?

י. תנורי:

מינהל מקרקעי ישראל לרשות הפיחות.

היו"ר ד. תיכון:

אני מעמיד להצבעה אישור עסקה לפי סעיף 2(6) לחוק מקרקעי
 ישראל, התש"ך-1960.

ה צ ב ע ה

עסקה לפי סעיף 2(6) לחוק מקרקעי ישראל,
 התש"ך-1960 א ו ש ר ה

חקנות האפוטרופוס הכללי (שכר) (תיקון מס' 2), התשמ"ז-1987

(מכתבו של שר המשפטים א. שריר מיום י"ג באלול התשמ"ז-7.9.87)

היו"ר ד. תיכון:

אנו עוברים לנושא הבא:

חקנות האפוטרופוס הכללי (שכר) (תיקון מס' 2), התשמ"ז-1987.
 דברי הסבר לחקנות אלו יביא מר בונה.

ז. בונה:

בשנת התשמ"ג תוקן חוק האפוטרופוס הכללי והוסף לו סעיף 20(ב).
 לפי סעיף 20(ב) אם האפוטרופוס הכללי ניהל נכס של אדם לפי חוק אחר ללא
 צו של בית-המשפט ואותו אדם נפטר, רואים ביום הפטירה את האפוטרופוס הכללי
 כאילו ניתן לו צו על-ידי בית-המשפט. נוצר אפוא מצב, שלפי סעיף 20(ב)
 לחוק האפוטרופוס הכללי, יש תפקידים נפרדים זה מזה שהאפוטרופוס הכללי
 ממלא: האחד - הוא מכהן כאפוטרופוס על נכסיו של אדם חי, למשל, לפי חוק
 לטיפול בחולי נפש. וטיפול זה עלול להמשך שנים. ועבור הטיפול הזה הוא
 מקבל שכר כקבוע בחקנות.

א. ויינשטיין:

מי מממנה את האפוטרופוס?

ז. בונה:

קיים חוק לטיפול בחולי נפש ויש בו סעיף 27 האומר, שכאשר חולה
 מאושפז ואיזן לו אפוטרופוס אישי, רשאי האפוטרופוס הכללי לטפל בנכסיו.
 על-פי סעיף זה מטפל האפוטרופוס הכללי בנכסיו של חולה.

היו"ר ד. תיכון:

מה, זה אפוטרופוס אישי מטעמו?

ז. בונה:

לא אישי מטעמו. האפוטרופוס הכללי ככזה. לפי סעיף 27 לחוק לטיפול בחולי נפש, רשאי האפוטרופוס הכללי, לפי שיקול דעתו לעשות בנכסיו של חולה הנפש פעולות אלו: הוא מנהל את דירתו - - -

היו"ר ד. תיכון:

מי מטעם האפוטרופוס? יש צוות של 100 איש שאחד מהם מנהל את הנכס או העזבוך השנוי במחלוקת?

ז. בונה:

האפוטרופוס הכללי כמוסד. אין מנוי אישי.

היו"ר ד. תיכון:

מישהו מתחיל לנהל את הרכוש של אוחו אדם. מי הוא האיש המתחיל לנהל את הרכוש?

ז. בונה:

עובד מעובדי האפוטרופוס באחד המחוזות.

היו"ר ד. תיכון:

מה הכשרתו?

ז. בונה:

הוא עובד מדינה. הוא מפקח על הנכסים. הוא עושה זאת כמו במקרים של ניהול נכסים על-פי צו בית-המשפט.

היו"ר ד. תיכון:

כדי לנהל רכוש צריך אדם להיות בעל השכלה של שש שנים. אני מבקש לבדוק את הנושא באמצעות הבקשה לאישור התקנות. אני רוצה לרדת לאורך כל הפירמידה. מה קורה כאשר קבלת צו?

ז. בונה:

אני מכנס את הרכוש ומטפל בו.

היו"ר ד. תיכון:

כדי לנהל רכוש בהגינות ובמשק הסוער שאנו חיים בו, צריך אדם להיות בעל נסיון, וגם זה לא תמיד ערובה להצלחה. אני שואל: אילו מיומנויות יש לאפוטרופוס ולעובדיו, או שהדברים נקבעו בחוק המנדטורי?

ז. בונה:

חוק האפוטרופוס הכללי חוקק בכנסת בשנת התשל"ח.

א. ויינשטיין:

האם יש לאפוטרופוס הכללי דו"חות מפורטים שאפשר ללמוד מהם מה היו ההכנסות, מה היו המחירים ששולמו עבור נכסים, באיזה תנאים הועברו נכסים?

היו"ר ד. תיכון:

עד היום לא נכנסנו לנושא זה, והיינו רוצים לקבל חמר רקע.

ז. בונה:

יש כמה סוגי דו"חות. יש דו"ח כספי שמוגש מדי שנה לוועדה לעניני

בקורת המדינה של הכנסת.

היו"ר ד. תיכון:

אני שבע שנים חבר בוועדה ולא ראיתי דו"ח כזה.
אני מבקש שתסיים את ההסבר לתקנות.

ז. בונה:

ההסבר קצר ביותר. בדרך כלל מנהל האפוטרופוס הכללי רכוש כאשר הוא מקבל צו ניהול על-ידי בית-המשפט. יש מקרים יוצאים מן הכלל שהמחוקק הטיל עליו בחוקים אחרים לנהל רכוש. אחד המקרים הוא החוק לטיפול בחולי נפש. לפי חוק זה מנהל האפוטרופוס הכללי רכוש ללא צו ניהול.

ד. צוקר:

כמה מקרים של חולי נפש מטופלים על-ידכם.

ז. בונה:

בשנת התשמ"ג עלתה השאלה, מה קורה כאשר חולה נפטר, מה קורה עם הרכוש? ואז נקבע, כדי לא להכביד על בתי-המשפט, כאשר אין יורשים ולא ידוע מי הם, רואים את האפוטרופוס הכללי כמנהל הרכוש. שבידו, כאילו ניתן עליו צו ניהול. ואז הוא הופך להיות בעל תפקיד חדש, הוא הופך להיות מנהל העזבון מיום הפטירה. לפי התקנות הקיימות הוא חייב לגבות שכר בתפקידו הקודם כאפוטרופוס על אדם חי, ועכשו מתחיל תפקיד חדש והוא מנהל עזבון והוא מקבל שכר כמקובל.

כל שאנו מבקשים מועדה נכבדה זו הוא למנוע מהאפוטרופוס הכללי את הצורך לגבות את השכר השני כמנהל העזבון אם תוך שנה לאחר הפטירה מופיעים יורשים ומקבלים מידי את הרכוש. במקרה כזה, כאשר התפקיד השני נמשך שנה או פחות משנה, אנו רוצים מלכתחילה לוותר על השכר.

א. ויינשטיין:

אתם רוצים לוותר על האגרה?

ז. בונה:

זו איננה אגרה, זה שכר.

א. ויינשטיין:

פקידי האפוטרופוס הכללי מקבלים שכר מהעזבון?

ז. בונה:

כן.

א. ויינשטיין:

מה גובהו?

ז. בונה:

יש תקנות.

היו"ר ד. תיכון:

מתי אושרו?

ז. בונה:

ב-1978, ביום תחילת חוק האפוטרופוס הכללי.

א. ויינשטיין:

איך מורכב השכר הזה?

י. מצא:

אדוני היושב ראש, אני מבקש להציע הצעה לסדר הדיון. אני מבין שחברי הוועדה רוצים ללמוד את נושא האפוטרופוס הכללי. אבל אני חושב שלא יהיה נכון לעשות זאת דרך אגב, אגב הדיון בהצעה שלפנינו. אפשר לזמן את האפוטרופוס הכללי והמסנה לאפוטרופוס הכללי ולבקשם להביא חמר ולקיים דיון בכל הנושא של האפוטרופוס הכללי.

ע. סולודר:

לפני שנה-שנתיים מסר לנו שר המשפטים על כספי העזבונות המתחלקים בין המשרדים השונים. לגבי הסכר השני שעכשו אתם מציעים לוותר עליו, אני מבינה שבחלקו הוא נוגע לאותם עזבונות.

ז. בונה:

לחלוטין לא.

ע. סולודר:

האם במערכת הזאת יש בקרה על הטיפול?

ז. בונה:

מדובר בטיפול ברכוש שבידי האפוטרופוס.

ע. סולודר:

חברי הוועדה לעניני בקורת המדינה אומרים שלא קבלו דו"ח של האפוטרופוס הכללי.

ז. בונה:

יש דו"ח לוועדה לעניני בקורת המדינה ויש דו"ח כללי של האפוטרופוס הכללי.

ד. צוקר:

הייתי מבקש לדעת באיזה סדר גודל של עזבונות של אנשים חיים אתם מטפלים,

ז. בונה:

במקרה זה שאנו מבקשים לו אישור היום, כמה עשרות.

ד. צוקר:

במה נכסים של אנשים חיים אתם מטפלים? באיזו הכנסה מדובר?

ז. בונה:

לא משמעותית.

ד. צוקר:

אני מבין מדברי תשובתך לחבר-הכנסת דן תיכון, שאתם מגיטים דו"ח לוועדה לעניני בקורת המדינה. אבל חבר-הכנסת דן תיכון אומר שהוא לא ראה דו"ח כזה.

אני מבקש לדעת איזה סכום של גרושות ועזבונות אתם מחלקים מדי שנה.

ז. בונה:

א. אני אינני עוסק בנושא.

ב. זה כסף שונה לחלוטין, זו חלוקה של מתנות לטובת המדינה.

ד. צוקר:

אני רוצה לשאול סאלה לגבי מוסד האפוטרופוס הכללי; איזה סכום עזבונות, כספי עזבונות וירושות, חילק האפוטרופוס הכללי בשנה האחרונה, ומה שחשוב יותר - האם איך לאדוני תחושה שהאפוטרופוס הכללי במקרים מסויימים מחליף תקציב המדינה ואינו פועל לפי היעוד המקורי שלו?

א. ויינשטיין:

מר בונה, רציתי להסביר לך, שועדת הכספים, כאשר מגיעה אליה בקשה כמו זו שהגשתי, היא נוהגת ללמוד את הנושא שאליו מתייחסת הבקשה. כך אנו נוהגים הפעם לגבי נושא האפוטרופוס הכללי. אנו רוצים ללמוד את הנושא.

אני הייתי מבקש שהוועדה תקבל את ה"מ"ח שהוציא האפוטרופוס הכללי כדי ללמוד מה קורה בתחום העזבונות, מה קורה בתחום הרכוש המנוהל על-ידי האפוטרופוס הכללי, איך מנוהל הרכוש, האם מכרו רכוש, מתי ואיך נתקבלו החלטות על מכירת רכוש.

היו"ר ד. תיכון:

והאם מכרו בשווי הנכון.

י. מצא:

נזמין את האפוטרופוס הכללי ונשמע את הדברים מפיו.

א. ויינשטיין:

אני מציע להמשיך בדיון לאחר שנקבל את הדין וחטבון. אינני קובע עמדה כי אני רוצה ללמוד את הנושא.

היו"ר ד. תיכון:

מאחורי המושג של האפוטרופוס הכללי מסתתר עולם מלא, עולם הפרוס על-פני כל מיני שטחים המוסדרים בחקיקה ראשית ובחקיקת משנה. יש בקורת קשה ביותר על הפעולות של האפוטרופוס הכללי בכל התחומים; למשל בתחום שבו אנו דנים כרגע. קיים דו"ח מבקר המדינה מלפני שנה והד"וח קשה ביותר. לא בכדי שאלתי מי האיש המנהל את העזבונות ומה האכסרה שלו, שכן על יסוד שאלה זו מוחח מבקר המדינה בקורח קשה מאד. הוא אומר שהפיקוח של האפוטרופוס הכללי לוקה בחסר אם לא למעלה מזה.

נושא זה של האפוטרופוס הכללי לא עבר במשך שנים רבות בחינה מחדש.

ומתברר שבנושא הקשור באפוטרופוס הכללי, נושא הקרוי כינוס נכסים, יש כל מיני כללים, שפועלים על-פיהם והם אינם מובנים ולא ברור כיצד יכול מישהו לתת חזקה למישהו אחר ברכוש, שהוא עתיר הון. בתי-המשפט נדרשו לאחרונה לכמה מקרים. במקרה אחד ביטל בית-המשפט מעשה כינוס הנכסים, שכן לפי דעתו הוא נעשה שלא בתום לב.

אני מקבל מכתבים מבעלי רכוש המנוהל על-ידי האפוטרופוס הכללי והם מלאי בקורת על הצורה בה מתנהל הרכוש, שכן מידת המיומנות של האנשים המטפלים ברכוש לוקה בחסר. ואני שואל: מדוע הנושא לא ייפתח בפני אנשים שכל מיומנותם בתחום אחזקת רכוש וניהולו.

כל הנושא של עסקי נאמנות אינו מובן ואינו מעודכן, ומן הראוי שיעשה בו סדר.

בבקשה שלפנינו מבוקש אישור לפטור מטכר כפול. לכאורה אין דבר פשוט יותר וחשוב יותר מאשר לבטל את הכפילות הזאת. אבל אני טוען שבכל הנושא של האפוטרופוס הכללי אין סדר. הכללים נקבעו לפני שנים. הדברים חסומים בפני בקורת ובקרה ובפני כוחות שיכולים לסייע ולהועיל, שכן אנו עוסקים ברכוש ובנכסים שצריכים להתנהל בידי מיטב הכוחות הקיימים במדינה, ולא זה המצב.

לכן אני אומר, אדוני היושב ראש, את התקנות שלפנינו צריך לאשר מייד, אבל כל הנושא ראוי לטיפול ולבדיקה מחדש כי הדברים לא תמיד - ואני מדבר בלשון זהירה - נעשים ביושר לב ובתום לב. אם אתה שואל אותי, יש כאן חזקות שמן הדין לבדוק אותן ולנתח כטעם מוסכמות בענין זה.

ח. קופמן:

ידוע לי על מקרה שחברה פורקה מרצון והיו לה, אגרות חוב צמודות דולר בסכומים די משמעותיים. עורך-הדין שטיפל בענין נפטר. לא ברור מה עלה בגורלן של אגרות חוב צמודות אלו.

כל המקרים שהאפוטרופוס מטפל בהם, לא ידוע מה הם סכומי הכסף שמדובר בהם ואיך הציבור יכול לבקר מקרים כאלה. אני מדבר על מקרה שאדם העביר בצוואתו את רכושו לאפוטרופוס הכללי; העורך דין שטיפל במקרה זה נפטר. אני שואל: איך כל הענין פועל והאם יש לציבור אפשרות לפקח על כך?

י. צבן:

אני מציע שנקבל את הצעתו של חבר-הכנסת יהושע מצא ונפסיק את הדיון כי הוא לא הוכן. אבל אני מצטרף לאלה המבקשים לקיים דיון בנושא, ולקשור את הדיון בנושא כונס הנכסים, כפי שביקש חבר-הכנסת דן תיכון. וכאשר יהיה הדיון, בודאי תהיינה תשובות מלאות על השאלות.

היו"ר א. שפירא:

רבותי, היות ויש לפנינו בקשה להעברה תקציבית, בקשה מס' 95, הקשורה לאפוטרופוס הכללי, אני מציע שנאשר את התקנות שלפנינו, ונעכב בקשה מס' 95 ונקיים את הדיון במסגרת הדיון בבקשה זו.

ד. תיכון:

מאחר והדיון בבקשה מס' 95 מחייב הזמנה של גורמים רבים, אני מציע שתקבע מועד מיוחד לדיון זה, ולא שהנושא יועלה אגב אורחא.

א. ויינשטיין:

אני מבקש לקבל דו"ח האפוטרופוס הכללי לפני הדיון.

היו"ר א. שפירא:

אני מבקש למסור למזכיר הוועדה, מר קרשנר, את מי מבקשים להזמין לדיון, ואנו נקיים דיון מיוחד בנושא האפוטרופוס הכללי. ממר בונה אני מבקש להמציא לוועדה את כל הדו"חות של האפוטרופוס הכללי.

מר בונה, האם אתה יכול לתת עכשו תשובה כמה כסף מחלק האפוטרופוס

הכללי כל שנה?

ז. בונה:

אני ממש לא עוסק בזה.

היו"ר א. ספירא:

אתה משנה לאפוטרופוס הכללי, באיזה ענינים אתה עוסק?

ז. בונה:

זה הנושא האחד שבו אינני עוסק. אני מודה שאין לי תשובה.

היו"ר ד. תיכון:

הרי כל הנושא של האפוטרופוס הוא עזבונות. אני הייתי רוצה לבקש, שחביא לפנינו פירוט מ-1984 עד היום כל שנה כמה כסף חולק.

י. ארידור:

אני בדרך כלל אינני פונה בענין הקצבות כספיות ובמה שקשור להקצבות כספיות. יש חברים שמטפלים בזה. אני אינני מטפל בזה אישית.

היו"ר ד. תיכון:

בתקופתו של יורם ארידור כשר האוצר בוטל הטיפול של ועדת הכספים

בנושא.

י. ארידור:

אני פניתי לפני מספר חדשים בענין מוזר מאד. אני פניתי למשרד האוצר שידאגו להקצבה מיוחדת לאגודה שבראשה עומד אחד מראשי העדה החרדית, הרב שינברג, והיא מטפלת בסיוע רפואי לכל האוכלוסייה, בעיקר למשפחות הזקוקות לטיפול מיוחד ואינן יודעות כיצד להשיג את הטיפול הזה. האגודה מפנה לרופא המתאים, והכל נעשה ללא תשלום. מה שהרשים אותי במיוחד לגבי הרב שינברג - הוא נפגש גם עם חברת-הכנסת אלוני - אלה הם שני דברים שעשה. כאשר הייתה שביתת המוניות והוא היה צריך לנסוע בקשר לטיפול רפואי מסויים, ואי אפשר היה שנהג מונית ישבור שביתה, נהג המונית שידע את המטרה, הסייע אותו בארגון המונית. ודבר שני שעשה - כאשר צריך

היה ללוות חולה בשבת. הוא נסע לשדה התעופה בלוד בשבת. כלומר, אדם זה עושה מעבר למה שניתן לצפות כדי למלא מצווה. והוא נחשב לאוטודידקט. אדם שמכיר את הסוגים השונים של המחלות, יודע לאיזה רופא להפנות, איך לדאוג לאשפוז. יש כאן שירות יוצא מן הכלל שעושה הוא ועושה האגודה שהוא עומד בראשה.

פניתי לאוצר, כיוון שאין לו הקצבות, שינתן לו סכום כסף כדי לעזור לו להחזיק את האגודה הנקראת "רפואה". משרד האוצר הבטיח לעזור, מר פוגל הבטיח לעזור, ומר פוגל נהן הוראה לאחד העוזרים לפנות לאפוטרופוס הכללי. האפוטרופוס הכללי אמר: זה היה צריך ללכת על המכסה של משרד הבריאות, ומשרד הבריאות לא נותן מהמכסה. האפוטרופוס שמיועד לפתור בעיות כאלה, העזבונות הללו נועדו לפתור בעיות כאלה, האפוטרופוס הכללי הוא לא משרד ממסלתי - - -

י. צבן:

האגודה היא מוסד ציבורי?

י. ארידור:

היא עמותה לפי חוק העמותות, שלא למטרות רווח.

י. צבן:

אם האגודה הזאת איננה עמותה היא אינה יכולה לקבל הכרה כמוסד ציבורי, ואם היא איננה מוסד ציבורי היא אינה יכולה לקבל הקצבה.

י. ארידור:

אם יש חופעה יוצאת דופן כזאת, שמשרתת לא את הציבור של נטורי קרתא, אלא את הציבור בכללו, מדוע לא לעזור?

היו"ר ד. תיכון:

אני מעמיד להצבעה תקנות האפוטרופוס הכללי (שכר) (תיקון מס' 2), החשמ"ז-1987.

ה צ ב ה

תקנות האפוטרופוס הכללי (שכר) (תיקון מס' 2),
החשמ"ז-1987 א ר ש ו

היו"ר ד. תיכון:

אני מבקש שלקראת הדיון בנושא האפוטרופוס הכללי יוגש לחברי הוועדה דו"ח מבקר המדינה מס' 36.

אגרות בתי-הדין הדרוזים והשרעייםהיו"ר ד. תיכון:

אנו עוברים לנושא הבא:

אגרות בתי-הדין הדרוזים והשרעיים.

דברי הסבר יביא מר מימון בן-עמי.

מ. בן-עמי:

בתי-הדין הדרוזים והשרעיים יש להם סמכות שיפוט בעניני המעמד האישי לגבי נושאים מסויימים על-פי חקיקה ראשית של הכנסת, על-פי חוק הקאדים. בנושאים מסויימים של המעמד האישי סמכותם רחבה יותר מאשר סמכות בתי-הדין הרבניים היהודים וסמכות בתי-הדין הדרוזים. סמכות בתי-הדין הדרוזיים, על-פי חוק בתי-הדין הדרוזיים, היא יותר מצומצמת ומקבילה לזו של בתי-הדין הרבניים היהודיים.

שיעורי האגרות הקיימות נקבעו לאחרונה ב-1983. זאת אומרת, עברו מאז כחמש שנים. הנה לפניכם טבלת השוואה בין האגרות הקיימות והאגרות המוצעות.

התקנות שלפניכם אינן מטנות מאומה, למעט סעיף אחד הקובע

שמהיום והלאה האגרות תהיינה צמודות למדד יוקר המחיה.

י. ארידור:

היום האינפלציה נמוכה, למה להצמיד?

מ. בן-עמי:

רציתי להסב תשומת לבכם, האגרות המוצעות תהיינה צמודות למדד

יוקר המחיה, ובזה הן יושוו לאגרות בתי-הדין הרבניים ולאגרות בתי-המשפט,

כי עד היום היתה אנומליה, שאגרות בתי-הדין הדרוזים והשרעיים לא היו צמודות למדר יוקר המחיה.

דבר שני, נוספה תקנה שהיא תקנה 8 בתוספת לתקנות בתי-הדין הדרוזים ותקנה 9 של בתי-הדין השרעיים בענין מסירה אישית של מסמכים. על-פי התקנות הקיימות המסירה נעשית ב-99.9% מהמקרים: על-ידי הודעה בדואר רשום, אלא שעל-פי כללי הדין השרעיים ועל-פי כללי סדר הדין הדרוזי מסירה זו פסולה. הם רוצים ששליח יבצע את המסירה. הדואר פסול לענין זה. לכן היינו צריכים להכניס סעיף נוסף בענין מסירה אישית. עד היום זה נעשה אבל לא היה לזה כיסוי תקציבי. אנשים הלכו ומסרו אבל לא קבלו אגרה. לכן אנו מבקשים שבעל-הדין ישלם. עד היום השליחים הביאו את המסמכים לכפרים נידחים. במקום משלוח בדואר, שזה נפסל על-ידי הרשויות הדתיות, יש מסירה אישית.

י. צבן:

אני מבקש לשאול שאלה, שיש בה הרבה בקורת: מדוע אתם באים רק עכשו עם הבקשה הזאת? כאן מקפידים את סכומי האגרות פי 200. אינני רואה כאן הצמדה שיטתית, הכפולות אינן אותן כפולות. צריך לבדוק את נושא ההצמדה. אינני מציע לאשר זאת היום, אלא לאחר שנבדוק את נושא ההצמדה.

אינני חושב שזה מוצדק להגדיל את האגרות פי 200. אי אפשר להנחית על הציבור העלאה כזאת. בעדה הדרוזית או השרעיית ידוע שאגרה בעד תובענה בעניני נישואין וגירושים היתה עד אחמול 30 אגרות וממחר תהיה 50 שקל. זה אבסורד, זה שיבוש מערכות.

אני חושב שהוועדה צריכה למתוח בקורת חריפה על משרד הדתות ועל ועדת האגרות שהשאירו את האגרות הללו ברמה מצחימה זו במשך כל-כך הרבה זמן, והתוצאה היא שאנו צריכים להקפיץ את האגרות בבת אחת פי 200. אני מציע לוועדה לפחות לעשות זאת בשני שלבים, גם כדי שועדת האגרות תלמד לקח. מ-1983 עברו 4 שנים. יכלו לפחות פעמיים לבוא אלינו בנושא זה.

אני מבקש לדעת מה המטרה של האגרות הללו? האם המטרה היא לכסות חלק מההוצאה התקציבית הקשורה בנושאים אלה, ואם כן - איזה חלק זה אמור לכסות? לפי הנתונים של השנה האחרונה, זה יהיה סכום מצחיק.

אני מבקש לקבל נתונים על שנת 1983 שבה עודכנו האגרות, ומה אתם חושבים לקבל בשנה זו. לא ברור לי אם השיעורים השונים המוצעים מוצדקים.

מה אתם עושים כאשר אדם מפאת חוסר אמצעים מתקשה בתשלום אגרה כזאת? האם יש איזה שהוא סעד לאדם הנזקק לזה?

מה המצב בבתי-הדין השרעיים והדרוזים בנושא של פיגור בטיפול בתיקים? האם יש שם בעייה כפי שהיא קיימת בבתי-הדין הרבניים היהודיים?

ד. חיכון:

אין שם תיקי גירושים.

י. צבן:

מה היקף העבודה של בתי-דין אלה?

י. צבן

האם לגבי בתי-הדין השרעיים והדרוזים קיימת אותה בעייה שקיימת במגזר היהודי, שיש ציבור חילוני מודרני, שמציג סימני שאלה לגבי הסמכות של בתי-דין אלה? באיזו מידה תופעה זו והרצון לפנות לבתי-דין אזרחיים כבר מופיעה בעדות אלו?

מתי אמורה להתכנס הוועדה למנוי דיינים?

מ. בן-עמי:

אינני מטפל בזה.

א. אבוחצירא:

ה"פאטלה" הגדולה שמסרד הדתות לא עדכן את האגרות הללו, כמו שעדכן רק לפני זמן קצר את אגרות בתי-הדין הרבניים - - -

י. צבן:

בפערים כאלה?

מ. בן-עמי:

כן.

א. אבוחצירא:

מה שאני רוצה לומר, שיש פה השוואה בין האגרות של בתי-הדין הרבניים והאגרות של בתי-הדין השרעיים והדרוזים. אינני חושב שבגלל זה שיש לנו טענה אל מסרד הדתות מדוע לא עדכן את האגרות עד כה, הגיוני שהאגרות הקיימות חיסארנה, ונעדכן אותן בשני שיעורים. בעד מה מסלמים את האגרה בסך 50 שקל? בעד חביעה בעניני נשואין וגירושים, ירושות, עזבונות, צוואות והקדשות. כדאי שזכור שבתי-הדין השרעיים והדרוזים יש להם מעמד של בית-משפט מחוזי במדינת ישראל עם כל הסמכויות וכל החובות וכל הזכויות. ההכנסות מאגרות אלו נכללות בסעיף ההכנסות של תקציב מסרד הדתות. אני מתאר לי שהאוצר טראה סכומי האגרות הללו אמר שזה סקנדל וביקש להעלות והביא זאת בחשבון ההכנסות. מכאן ועד גביית החשלומים המרחק גדול. היות ולא מדובר בבתי-הדין הרבניים, חבר-הכנסת יאיר צבן, קל לך לרדת מהענין.

א. ויינשטיין:

אני הופתעתי כאשר הוועדה אשרה העלאה דרקונית של אגרות

לפני חדשים.

א. קרטנר:

זה היה בחודש אפריל.

א. ויינשטיין:

לפני חדשים העלינו אגרות העלאה דרקונית, וכאן מציעים לעדכן את האגרות וחבר-הכנסת צבן מציע לעשות זאת בשני שיעורים. לכן הייתי מציע לאשר אבל לא בהצמדה.

אני מבקש לשאול את מזכיר הוועדה, האם באפריל אשרנו הצמדה?

א. קרטנר:

מה שמבוקש עכשו זה מעבר להצמדה וסעיף לגבי הצמדה בעתיד קיים.

י. צבן:

סעיף ההצמדה לגבי העתיד אני מוכן לאשר.

א. ויינסטיין:

אני מבקש מהיושב ראש הקבוע של הוועדה לקיים דיון על כל נושא האגרות, כולל סעיף ההצמדה.

ד. צוקר:

אני אינני חולק על כך שמי שרוצה להתחתן, שישלם אגרה של 50 שקל. זה סכום סביר. כפי שהבינתי את דברי חבר-הכנסת יאיר צבן, דבריו לא נאמרים לגבי גובה האגרה אלא לגבי הפרוצדורה, לא לגבי המהות אלא לגבי ההליך. הוא לא מתייחס לבחי-הדין, אלא למטרד הדתות. חבר-הכנסת יאיר צבן מוכן לאשר אגרה של 50 שקלים, אבל בתור סנקציה, הוא מציע שהעדכון ייעשה בשני סיעורים.

ע. סולודר:

אני פשוט תוהה איך זה קורה שלא עדכנו אגרות אלו במשך כל-כך הרבה שנים. במגזר היהודי עדכנו אגרות בחי-המשפט ואגרות בחי-הדין הרבניים. פה כל הענין נשכח. המספרים מדברים בעד עצמם.

א. דמביץ:

ברשות היושב ראש, אני רוצה להזכיר שהיתה תקופה ארוכה שבה הוועדה הזאת, בייחוד בכנסת הקודמת, היתה דורשת מכל מי שהביא תקנות בדבר אגרות, שיהיה בתקנות סעיף בדבר הצמדה. כאן בהתשמ"ג, או שמטעם מיוחד לא דרשו, או שהיתה שכחה. בכל אופן, רוב התקנות שבאות הנה עכשו להגדלת האגרות, באות עם בקשה להעלות את האגרה מעל להצמדה הקבועה באותן תקנות. במקרה זה איך בכלל הוראת הצמדה. ועל כן מהתשמ"ג עד עכשו נשארו ההוראות כפי שהיו ונשארו האגרות כפי שהיו ורק עכשו נזכרים להכניס הוראת הצמדה.

א. ויינסטיין:

אפשר לבטל הוראת ההצמדה?

א. דמביץ:

הוועדה רוצה היא יכולה לאשר את האגרות החדשות כולן או חלקן, בלי לאשר הצמדה.

היו"ר ד. תיכון:

אני מבקש שלא תזלזלו בנושא זה. כל מי שיש לו חבונה פוליטית צריך לדעת שמאחורי שני הסעיפים מסתתר מאבק על שליטה. כל ההתנהגות של ועדת האגרות אינה ברורה לי. בפגרה הביאו הצעות להעלות אגרות מעל ומעבר למתחייב בנימוק שהאגרה צריכה לכסות את העלות. כך היה לגבי אגרת מועצת רואי החשבון. זו מועצה שתפקידה להכין את הבחינות של רואי חשבון חדשים. הטילו אגרה ענקית כדי לכסות את ההוצאה. רואי החשבון המשלמים, מוכנים להכפיל את האגרה ובלבד שלא יאשרו רואי חשבון חדשים. אבל אנחנו, תפקידנו לעשות צדק עם הציבור ולא רק עם ועדת האגרות. וחבל שנושאים כאלה "עוברים בין הטיפות"

בפגרה, מבלי שאנו נותנים דעתנו עליהם באורה יסודית.

באגרות הטיס ובאגרות ריטום חברות היו העלאות פי 20-30.

בתי-הדין הדרוזים והשרעיים, זה אחד הנושאים הקטים ביותר לטיפול. כל מינוי של חבר בית-הדין הדרוזי או השרעי כרוך במאבקי כוח בתוך העדות האלה. בל נקל ראש: בענין. אם יש מגמה להשוות את התנאים של בתי-הדין של המיעוטים לאלה של היהודים, הדבר אינו פשוט. אילו הייתה השוואה, ניחא. אבל מאחר ותהליך ההשוואה הוא תהליך ארוך, אני מציע שנעדכן את האגרות בשני שלבים.

אני מבקש לשאול את נציג משרד הדתות: האם ההכנסות מן האגרות

הללו הולכות למימון שכרם של חברי בתי-הדין הדרוזים והשרעיים? נדמה לי שהמטלה משתפת בשכר חברי בתי-הדין הללו, שלא בהקשר לאגרות שנגבות.

העלאת האגרות מ-30 אגרות ל-50 שקלים, האם היא מביאה בחשבון את עליית מדד יוקר המחיה מאז אושרו האגרות לאחרונה, או שבהזדמנות זו עיגלתם את הסכומים ויצרתם בסיס חדש שממנו תימסך העלאת האגרות תוך כדי הצמדה?

אני מציע לאשר את העלאת האגרות בשני שלבים: 50% עכשו ו-50% בעוד ששה חדשים. המדינה לא תיוטע מאגרות אלו. מדובר בכסף קטן, קטן מאד.

ע. סולודר:

אינני יודעת אם אדוני עוסק בנושאים התכניים של בתי-הדין

הדרוזים והשרעיים. אני הייתי מעונינת לשמוע ביחר פירוט על בתי-הדין הללו. במגזר היהודי אנו יודעים איזה בעיות קשות בעניני אישות קיימות בבתי-הדין הרבניים, שבמסך שנים אינן מוצאות את פתרונן, כי חלק מהיושבים בדין - מבלי לפגוע בהם - חיים בתקופה אחרת. ויש הצעות של אישים דתיים מהאקדמיה לשנות סדרי הדיון בבתי-הדין הרבניים. היה מענין לשמוע על המצב בבתי-הדין השרעיים והדרוזים, האם נתקלים שם באותן בעיות, למשל בבעיית הביגמיה?

א. דמביץ:

רצוני לומר שני דברים: א. במקרה שהוועדה תרצה לקבוע העלאת

האגרות בשני שלבים, אפשר לדרוש שהעלאה זו תיעשה בתקנות אלו, מבלי שהתקנות יצטרכו לחזור אל הוועדה;

ב. בסעיף קטן (ג) של הוראת ההצמדה החדשה נאמר בנדיבות רבה,

שהשר יעביר העתק הודעתו לוועדת הכספים של הכנסת. מכיוון שכל העלאות האלה מכוח הודעה אינן מובאות לוועדה אלא מתפרסמות ברשומות, אני מציע שהוועדה תוותר על הודעה מיוחדת זו, שאינה ניתנת בשום מקרה.

היו"ר ד. תיכון:

מר מימון, האם קיימת נטייה להתחשב בדעת חברי הוועדה, או שאתה

מנוע מכך?

מ. בן-עמי:

המתכונת של התקנות כפי שנקבעה היום, בשינויים קטנים, מתחייבת מהענין הזה לזה של בתי-הדין היהודים. אם נאשר אותה שלא כפי שנקבעה כאן, זה לא יהיה בהתאם להחלטת ועדת האגרות.

שר הדתות מעונין בהעלאת האגרות. אבל הדבר נקבע על-ידי ועדת האגרות.

היו"ר ד. חיכון:

אני מציע לחלק את העלאת האגרות לשתי מנות: מנה ראשונה היום ומנה שניה בחודש אפריל.

מ. בן-עמי:

אינני יודע אם יש לי סמכות להסכים לכך.

היו"ר ד. חיכון:

אולי תדבר עם שר הדתות?

י. צבן:

אני מציע שנחליט על אישור-על-תנאי, שהאגרות יאוטרו בשיעור של 50% ובעוד מחצית השנה תהיה התאמה למדד, במידה וועדת האגרות והשר הנוגע בדבר מסכימים. אם אינם מסכימים יבואו עוד פעם.

היו"ר ד. חיכון:

אני הצעתי שהעלאת תיעשה בשני שלבים. חבר-הכנסת יאיר צבן הציע לאשר 50% היום - - -

מ. בן-עמי:

אני מציע לאמץ הצעתו של מר דמביץ.

ד. צוקר:

והיא -

א. דמביץ:

שהוועדה מאשרת מחצית מהשיעורים הנקובים כאן מיד ולאחר זמן, לאחר חצי שנה או שנה, לפי בחירת שר הדתות, את המנה השניה, ומאז ואילך - הצמדה.

א. קרטנר:

אני מציע לעגל את הסכומים לשקל.

היו"ר ד. חיכון:

אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-הכנסת יאיר צבן לאשר העלאת האגרות בשיעור של 50%, תוך עיגול הסכומים, ובעוד מחצית השנה תיעשה התאמת האגרות למדד, במידה והשר הנוגע בדבר וועדת האגרות יסכימו; ולא יסכימו, יפנו שוב לוועדה.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת יאיר צבן לאשר העלאת אגרות בתי-הדין הדרוזים והטרעיים בשיעור של 50%, תוך עיגול הסכומים, ובעוד מחצית השנה תיעשה התאמת האגרות למדד, במידה והשר הנוגע בדבר וועדת האגרות יסכימו; במידה ולא יסכימו, יפנו שוב לוועדה. נ ת ק ב ל ה

שינויים בתקציב לשנת הכספים 1987 - פנייה מס' 57היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא - שינויים בתקציב לשנת 1987.

ד. תיכון:

אם אינני טועה, הבקשה להעברה תקציבית לחברת אל-על עוכבה, ואין מי שלוחץ עלינו לאשר בקשה זו.

א. קרטנר:

לא קבלתי פנייה.

ע. שגב:

סוכם שיהיה דיון בוועדה בפנייה זו.

היו"ר א. שפירא:

אני מוכרח לומר, שאין לי מלים לבטא את אכזבתי מכך, שלמחרת הדיון על בנק החקלאות בוועדה, הודלף כל הסיפור לעחונות. ולא יעלה על הדעת שיש יודעים מי הדליף את הדברים. מתוך קריאת הדברים ניתן לדעת בבירור מי הדליף את הדברים. לאור זאת אני אסקול אם מותר בכנסת הזאת עם אנשים כאלה לקיים ישיבות חסויות של הוועדה.

ד. תיכון:

אני מבקש שתאמר את הדברים כאשר יכנס לחדר הוועדה חבר-הכנסת

שהדליף את הדברים.

היו"ר א. שפירא:

ניגש אלי חבר-הכנסת גרסון שפט ואמר שהוא שוקל להתפטר מהוועדה. אמרתי לו: אל תתפטר, אבל אם חלילה יקרה שוב דבר כזה, כולנו נתפטר, והמדינה תנוהל על-ידי "ידיעות אחרונות", "מעריב" ו"הארץ".

ד. תיכון:

אני אינני מכיר את הנושא. אני מבין שקבלתם החלטה והמדינה

נכנסת להחחייבות כספית - - -

היו"ר א. שפירא:

לא נורא.

ד. תיכון:

לא נורא אפשר לומר לגבי השקל הראשון. אחרי השקל הראשון זה מתחיל

להיות נורא. מאחר והנושא צף ועלה, אני מבקש שתימסר הודעה, כדי שנוכל לדעת על מה מדובר. לא יעלה על הדעת שעתון "ידיעות אחרונות" יתדרך אותנו בנושא זה. אינני יודע לאיזו החחייבות נכנסו. ואני מבקש לשמוע על כך.

י. צבן:

אני לא קראתי את הידיעה, ואינני יכול לשפוט. אבל אני יודע

ממקרה אחר שקרה בוועדה לענייני בקורת המדינה, שבדיון על הלבאי האשימו חברי הוועדה לענייני בקורת המדינה בהדלפה מסויימת.

ד. צוקר:

את כל חברי הוועדה?

י. צבן:

לא, מישהו מביין חברי הוועדה. לאחר בדיקה התברר, שמבחינה טכנית זה יצא כך, שאף אחד מחברי הוועדה לא עיין בדו"ח הסודי, וזה יכול להיות רק אחד השרים שהיה בידי דו"ח.

אם אתה אומר, אדוני היושב ראש, שיט לך "טביעת אצבעות" בכתבה שנפרסמה, ניחא. אם לאו, אני מציע להזהר מהאטמה של חבר הוועדה. יכול להיות שהדברים יצאו ממישהו אחר שידע פרטי העניין.

ש. עמר:

אני רציתי לומר את הדברים שאמר חבר-הכנסת יאיר צבן, שלא ברור אם המדליף הוא מביין חברי הוועדה. לאחר שהנושא יצא החוצה, אני מציע שימסרו את פרטי הנושא לחברי הוועדה.

היו"ר א. שפירא:

מי שקרא את הדברים שפורסמו יודע שטר לא יכול היה למסור את הדברים, למה? כי נמסרו דברים ששרים לא ידעו. זאת אומרת, רק דברים שנעשו באותה שעה ובאותו יום. השתתפו עובדי מדינה, ואם חלילה הגענו לזה, שגם הם מדליפים לתקשורת, אני מוריד כל חשד מחברי הוועדה.

אני חייב לספר לכם, שכאשר הקימותי את המפעל שלי, נסעתי לגרמניה למפעל המייצר בוכנות למכונות, כדי לקבל ידע. המפעל יצא עם פטנט חדש ואחד המתחרים יללו העתיק את הפטנט. אני הבינותי מליד, שקודם כל יטפלו את האטמה על היהודי. למה לחשוך באחד העובדים, בודאי יחסדו ביהודי. עיינתי ב"חשן משפט", הלכות טוען ונטען. התעמקתי בדברים ובדקתי צוות האנשים העובדים במפעל. הלכתי לצ'רמן של המפעל ואמרתי לו: איך אני נוהג לדבר סרה באדם, אבל הגיעו אלי ימועות שאחס חושדים שאחד האנשים שלי העביר את הידע למחברה שלכם. אני רוצה להגיד לכם מי בדיוק האיש אצלכם שעשה זאת. ואמנם זה היה האיש. הצ'רמן שאל: על יסוד מה אתה אומר זאת? אמרתי: בישיבה אצלך והסתכלתי. מי שהחמאה על ראשו הוא מסתבך. הוא חקר את המקרה באמצעות משרד חקירות והגיע אל האיש, וזה היה האיש. והוא שוב שאל, איך הגעתי אל האיש. אמרתי לו: קודם כל, הנגע של הנאציזם עוד לא נעקר, בודאי חשדו ביהודי. שנית, התעמקתי בהלכות "חושן משפט". הוא אמר לי: אם היו לי בנים, הייתי שולח אותם ללמוד בישיבה ולא באוניברסיטה.

אם חלילה אחד מהעובדים מסר את הדברים לכתב ידיעות אחרונות, מה אני יכול לעשות? אני כבר שנים מנהל את הוועדה החסויה, ולא היתה הדלפה כזאת. אם סר האוצר רוצה לתת פרסום, שיתן פרסום. אני - לא.

ש. עמר:

תעשה זאת בדיעה אחת עם שר האוצר.

היו"ר א. שפירא:

אני מוכן לומר לשר האוצר, שהגיש את הבקשה, שאם רצונו בכך, שיתן לעניין פרסום.

כאשר חבר-הכנסת יורם ארידור כיהן כשר האוצר הוא ביקש לא פעם

א. שפירא

ישיבה חסויה, ואיש לא חשש שהעניינים יודלפו. כבר אישרנו השנה כמה וכמה דברים חסויים ושום דבר לא הודלף. פה יש דבר מיקנטי, רוצים ללמד לקח את המושבים. פה יש מלחמה בין הליכוד ובין המערך. ואני אינני רוצה להכניס ראשי למלחמה זו. לכך טוב שאני ניטראלי, ולא אתן שום פרסום לעניין. אם מישהו רוצה לתת פרסום, אני מבקש שזה יהיה על דעת שר האוצר.

ג. שפט:

בתחילת הישיבה העברתי פתק ליושב ראש הוועדה, שאני שוקל התפטרות מהוועדה. לא האשמתי, פשוט מבחינת האחראיות שלי, אינני יודע אם מותר לי להיות חבר במוסד שנקרא חסוי, כאשר הדברים הנדונים בו מודלפים לציבור. זה אחד הדברים שרציתי לומר כהודעה אישית.

י. צבן:

אני מודיע לפרוטוקול, שאני שוקל את חברותי בוועדה.

אנו עוברים לנושא הבא:

שינויים בתקציב לשנת 1987 - פניה מס' 57. דברי הסבר לפניה זו יביא נציג האוצר, מר שגב.

ע. שגב:

אלה הם שינויים פנימיים ברזרבה היעודית של משרד האוצר לצורך המיכון במשרד האוצר. יש כמה יחידות מיכון ויש מחשבים פריפריאליים, כמו באגף התקציבים יש מחשב קטן, נפרד מהמחשבים הגדולים של החשב הכללי.

ש. עמר:

הופיע לפני הוועדה השופט העליון שמגר וביקש מחשב למערכת בחי המספט, והאוצר התנגד.

היו"ר א. שפירא:

לפני שבוע אישרנו 6 מליון שקל למטרה זו לבחי-המספט.

ע. שגב:

ועומד לצאת מכרז.

ד. תיכון:

אני לשטתי חוזר ואומר: בשירות המדינה קיים בזבוז גדול במחשבים, ומספר המבינים במחשבים קטן. הוברר לי שמחשב שעומד להרכש למוסד מסויים, אינו נותן שום תוספת למחשב הקיים. היות והנושא הזה מטופל על-ידי פקידים שמידת המיומנות שלהם גדולה, אבל גם הם נתונים ללחצים שונים ומסונים, למשל - עובדי המדינה תמיד ירצו לקנות מחשב אי.בי.אם. למרות שהוא יקר פי 5-6. אני מבקש שעל-יד הוועדה הממליצה על רכישת מחשבים, יהיו אנשי ציבור, שיבחרו ללא משוא פנים, וגם הם יוכלו לבדוק את הדברים. זה יהיה לטובת השירות הציבורי, שכן השירות הציבורי בתחום המחשבים הוא בזבזני מאד. אני מציע שעל-יד ועדה זו תוקם ועדה שתעקוב אחרי רכישות המחשבים. על כל פנים, נושא זה ראוי שיטופל בדרך שונה מהטיפול שלו הוא זוכה בעצם הימים האלה.

ע. סולודר:

אני שואלת מתוך בורות: קיים המל"ס, האם הוא אינו עושה כל עבודה האוצר?

ד. תיכון:

לא.

ע. שגב:

מאחר והועלו טענות שהפקידים המטפלים בנושא המחשבים גם אינם מבינים וגם משוחדים בדעתם, אני רוצה לומר, שבכל רכישה אנו לוקחים יועצים חיצוניים והם משתנים מדי פעם, כדי שלא נהיה מושפעים מיועץ אחד. בשתי הרכישות שהיינו מעורבים לא רכשו מחשב אי.בי.אם, אלא מחשבים אחרים.

ד. תיכון:

אני בכל זאת מציע שיצטרפו אנשי ציבור לוועדה המליצה על הרכישות. ואינני מזלזל ברוכשים שהם מטובי חברי.

היו"ר א. שפירא:

ההצעה היא הצעה. יכול להיות שאדבר על כך עם שר האוצר. עכשו נשמע לאן הולך הסכום המבוקש בבקשה שלפנינו.

ע. שגב:

במסדר הראשי החליטו במקום לרכוש מחשב גדול, לרכוש מחשבים קטנים לאגפים, ללשכת המנכ"ל, לאגף התקציבים ולאגף החשב הכללי.

ד. תיכון:

למה זה עדיף על מחשב גדול?

היו"ר א. שפירא:

המנכ"ל רוצה מחשב במקום.

ד. צוקר:

היחה בדיקה?

ע. שגב:

נבדקו כל האלטרנטיבות ממחשב גחל עד מחשבים קטנים.

ד. תיכון:

אני מבקש לעכב את האיסור שלושה ימים, כי אני רוצה לבדוק את הנושא.

היו"ר א. שפירא:

אנו מעכבים פנייה מס' 57.

אנו עוברים לפנייה מס' 77 של סגן הממונה על התקציבים.

א. קרטנר:

מבוקש איסור להעברת סכום של 161 אלף ש"ח מאחזקת בית, אמרכלות, בסירות בתי-הסהר לקניית 7 כלי רכב צמודים בנציבות סירות בתי-הסהר.

היו"ר א. שפירא:

אם איך הערוח, אני מעמיד להצבעה פנייה זו.

ה צ ב ע ה
 שינויים בתקציב לשנת 1987 - פנייה מס' 77 של
 סגן הממונה על התקציבים א ש ר ה

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לפנייה מס' 78 של סגן הממונה על התקציבים.

א. קרשנר:

בהתאם לגידול בהוצאות להעסקה בשכר ושיטור במגרשי כדורגל,
 יוגדל סעיף הכנסות משיטור במגרשי כדורגל ב-1,500 אלף ש"ח בשינוי
 פנימי והכנסות מהעסקה בשכר בסכום של 2,000 אלף ש"ח.

א. ויינשטיין:

בנושא זה אני מבקש לשמוע חוות דעת של ועדת הספורט של הכנסת.

ד. תיכון:

אגודות הספורט בארץ נמצאות במצב קשה ביותר. באה משטרת ישראל
 ורוצה לגבות כספים נוספים בגין העזרה שהיא מגישה לאגודות מדי שבת.

היו"ר א. שפירא:

בשבת?

ד. תיכון:

כן, משחקי הכדורגל נערכים בשבת.

היו"ר א. שפירא:

אני אצביע נגד.

ד. תיכון:

יכולה המשטרה באמצעות סעיף זה, למוטט את כל אגודות הספורט,
 שבלאו הכי מצויות בקטיים נוראים. בצדק אמר חבר-הכנסת ויינשטיין, שנושא
 זה מן הראוי שיהיה נדון בוועדת הספורט. לכן אני מציע שנעביר את הנושא
 לוועדת הספורט.

ש. עמר:

אני חושב שצריך לאשר פנייה זו. הבעייה של שמירה על הצופים
 במגרשי הכדורגל חשובה יותר מכל דבר אחר. כל עוד יש סכנה של אלימות
 במגרשי הכדורגל, יש צורך בשמירה. ישלמו פחות לכדורגלנים.

ד. צוקר:

אני מבקש לשמוע את חבר-הכנסת פנחס גולדשטיין, יושב ראש ועדת

הספורט.

א. ויינשטיין:

נבקש מועדת הספורט שתדון בנושא ותיתן לנו חוות דעת תוך שבוע.

ע. עלי:

הולך ומתחרש מינהג במשטרה, שמבקשים תשלום בעד כל מעשה של שוטר.
 פעם כאשר היו מארגנים ירידים או אידיעים ציבוריים אחרים, המשטרה היתה

מבטיחה שלום הציבור. זה תפקידה. בשנים האחרונות מחייבים בתשלום לשוטרים. כאשר יש באירוע 15-20 שוטרים מדובר בסכום רציני וזה מכביד. אינני חושב שחובת הרשות המארגנת את האירוע לשאת בהוצאה זו, זו חובת המדינה להבטיח שלום תושביה.

אני מבקש לשמוע נציג המשטרה בנושא זה.

ע. סולודר:

גם אני הייתי מבקשת להזמין את נציג המשטרה. אנו מודעים לבעיה של שכר השוטרים ותנאי עבודתם. פה מדובר על עבודה נוספת בשכר. עם כל הכבוד ליושב ראש ועדת הספורט, אני מציעה שהוועדה תזמין את נציג המשטרה ותשמע את הדברים.

י. צבן:

אני רוצה לשאול את מי שמייצג את הממשלה בנושא זה: מדוע אין לוקחים תשלום ממארגני הפגנות או מתושבי השכונות, שבהן יש התגברות של הפשיעה, והמשטרה חייבת לשלוח משמרות נוספים? מדוע דוקא בספורט?

א. דמביץ:

שתי הערות משפטיות: א. המשטרה אינה יוזמת העסקה בשכר. על-פי החוק, מי שמבקש שתהיה שמירה של המשטרה, הוא חייב לשלם.

היו"ר א. שפירא:

אם אני אבקש שמירה בשכר על ביתי, המשטרה תשלח שוטרים?

א. דמביץ:

ישקלו אם זה עניין שיש סכנה שהציבור ינוזק. התשלום ממוסד במסגרת המשטרה, בין בשבת ובין שלא בשבת. השמירה במגרשי הכדורגל היא בשבת ושלא בשבת.

הערה שניה - בפנייה של האוצר נאמר: בהתאם לגידול בהוצאות להעסקה בשכר ושיטור במגרשי כדורגל יוגדל סעיף הכנסות משיטור במגרשי כדורגל ב-1,500 אלף ש"ח בשינוי פנימי והכנסות מהעסקה בשכר בסכום של 2,000 אלף ש"ח, לאו דוקא מכדורגל, כגון העניינים שדיבר עליהם חבר-הכנסת עובדיה עלי.

היו"ר א. שפירא:

לא היה בעם ישראל חוצפה כזאת לבוא לשולחן ולבקש שכר שבת בשביל יהודי. לבוא ולבקש שכר מיוחד לשבת?

ש. עמר:

לא מדובר על שבת, מדובר על מסחקי כדורגל.

היו"ר א. שפירא:

אני מוחה כיהודי.

א. ויינשטיין:

אני יודע שיש מדינות בהן כאשר אתה מזמין משטרה, אתה משלם בעד השירות. אצלנו הרבה אנשים מזמינים את המשטרה למריבות והמשטרה מבזבזת זמנה.

באופן עקרוני אני בעד זה שיהיה שכר בעד שירות, ויהיה מי שיקבע אם היתה הצדקה להזמין את המשטרה או לא.

אני חוזר על בקשתי להעביר את הנושא לוועדת הספורט.

ד. תיכון:

צודק חבר-הכנסת ויינשטיין, שהמקום הטבעי לדיון בנושא זה היא ועדת הספורט. בעייה זו עולה לדיון בוועדת הספורט כל שנה לפני תחילת עונת הכדורגל ובאה המשטרה ומבקשת לשנות את התעריפים. לפי דעתי, צריך להעביר את הנושא לוועדת הספורט. אבל ההעברה התקציבית תאושר על-ידי ועדת הכספיה, והיא תאושר על-ידי ועדת הכספיה רק לאחר שועדת הספורט תדון בנושא.

לכן אני מציע לדחות את הדיון בפנייה זו.

היו"ר א. שפירא:

אני מודיע שלא אשתתף בדיון על שכר שבת ליהודים.

ש. עמר:

לא כתוב בפנייה שהשכר הוא עבור שבת.

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לפנייה מס' 82 של הממונה על התקציבים. בפנייה זו נאמר:
"שר האוצר מתכבד להודיע לוועדת הכספיה של הכנסת על העברת סכום של 850 אלפי שקלים חדשים מסעיף 57 - רשויות מקומיות - לסעיף 47 - רזרבה כללית, בהתאם לסעיף 11(ה) לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

כמו כן מבקש שר האוצר אישורה של ועדת הכספיה של הכנסת להעברת סכום של 850 אלפי שקלים חדשים מסעיף 47-רזרבה כללית לסעיף 60-חינוך ותרבות בהתאם לסעיף 12(א) לחוק יסודות התקציב התשמ"ה-1985, כמפורט בתדפיס המצורף בזה.

בישוב כפר ורדים נבנה בשנים 1984-1985 בית הספר יסודי במימון מלא של החברה לפיתוח כפר ורדים ללא כל התחייבות ממשרד החינוך והתרבות. במסגרת חכנית הבינוי של חדרי לימוד ב-1985 הכיר משרד החינוך בבניית בית-הספר היסודי במקום.

מאחר ובית-הספר נבנה על-ידי החברה לפיתוח כפר ורדים הודיע משרד החינוך והתרבות על נכונותו להחזיר לחברה את המימון עבור בניית בית-הספר בחמורה להעברת בית-הספר לבעלות המועצה האזורית מעלה-יוסף.

בתקציב 1986 העביר משרד האוצר, באישור ועדת הכספיה של הכנסת, 700,000 ש"ח - מחירי נובמבר 1986 - מתקציב הפיתוח של משרד החינוך לתקציב רשויות מקומיות לחטלום למועצה האזורית מעלה-יוסף, לרכישת בית הספר היסודי (967 מ"ר). מהחברה לפיתוח כפר ורדים, וזאת לאחר קבלת הסכמה בכתב מהמועצה האזורית מעלה-יוסף והממונה על מחוז הצפון במשרד הפנים.

בעת הטיפול בהעברת הכספים החברר כי כפר ורדים לא נמצא בשטח הטיפול של המועצה האזורית מעלה-יוסף ואינו נמצא בשטח שיפוט של אף רשות מוניציפלית אחרת ולפיכך בהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה מנוע משרד הפנים להעביר לו כספים.

החברה לפיתוח כפר ורדים הגישה בג"ץ ובמסגרת הסדר הפטרה סוכם על הקמת רשות חינוך בכפר ורדים, והיא זו שתרכוש את בית-הספר מהחברה לפיתוח כפר ורדים.

פנייה זו נועדה להעברת 850 אלף ש"ח לתקציב הפיתוח של משרד החינוך והתרבות מתקציב הפיתוח של משרד הפנים לביצוע הסדר הפטרה. בשינוי זה אין שימוש ברזרבה כללית."

למעשה זה דבר שאושר על-ידי הוועדה ב-1986. אך כיוון שכפר ורדים אינו נמצא בשטח שיפוט של אף רשות מוניציפלית, מנוע משרד הפנים להעביר לו את הכסף. ואז פנתה החברה לפיתוח כפר ורדים לבג"ץ.

י. ארידור:

למה פנו לבג"ץ? למה אי אפשר היה לפתור את הבעיה בלי בג"ץ?

ע. סולודר:

אני רוצה להסביר את הדברים. יש פה דוגמה שכולם רוצים לעשות

דבר טוב - - -

ד. תיכון:

וכולם באים בידיים נקיות?

ע. סולודר:

כן. ובגלל הרשויות השונות הדבר אינו מסתייע. כפר ורדים הוקם ביזמה פרטית במטרה להיות רשות מקומית עצמאית. יש שם התפתחות עצומה. הם בנו בית-ספר, שהיום כבר אינו מספיק ויש להם תקציב לבית-ספר אחר. הם רוצים לקבל סטטוס של מועצה מקומית. הם לא רצו להיות במסגרת של מעלון-תרשיחא. המועצה האזורית מעלה יוסף הסכימה לתת להם שירותים עד שיגיעו לסטטוס של רשות מקומית. הם הקימו את בית-הספר על חשבונם. היות ואין להם רשות מוניציפלית, אי אפשר היה להעביר להם את הכסף. והדברים החגלגלו בין משרד הפנים ובין משרד החינוך והתרבות. יש הרבה ישובים במעמד זה של כפר ורדים, ועד שהם מגיעים לעצמאות, הם נספחים למשרד הפנים. כפר ורדים מטעמים שלו לא רצה בזה.

כפר ורדים הוא ישוב שמפתח בצורה יוצאת מן הכלל. חושביו

תורמים בעצמם הרבה מאד. פה מחזירים להם דבר שהמדינה צריכה לתת להם, אלא שעד היום אי אפשר היה להעביר להם. לכן פנו לבג"ץ.

היו"ר א. שפירא:

בחיפה יש סמינר של בית-יעקב בו לומדות 700 בנות. לפני שנה לקחו מהם את הבניין והוציאו את הבנות לרחוב.

י. צבן:

למה לא הבאת את העניין לכאן? אם זה כך, יש לך שותף.

לא טיפלתי בנושא של כפר ורדים כפי שטיפלה בו חברת-הכנסת עדנה סולודר. אבל ביקרתי במקום לפני מספר חדשים ושטחו לפני את הבעיה. יש כאן דבר מקומם, כי זו סחבת של יותר משנתיים. גם לבג"ץ אינני יודע אם צריך היה להגיע, כפי שאמר חבר-הכנסת יורה ארידור.

יש כאן עניין עקרוני. אוכלוסיה זו היא לא אוכלוסיה דלת אמצעים, היא אוכלוסיה מבוססת. אבל יש כאן דבר עקרוני - אם מערכת החינוך היא ממלכתית, גם בית-הספר הזה בכפר ורדים צריך להיות בית-ספר של החינוך הממלכתי במדינה.

היו"ר א. שפירא:

רבותי, על-פי הצעתו של חבר-הכנסת יהושע מצא אם נוכחים פחות משבעה חברי הוועדה, אין לקיים דיון. הוא טען שביום חמשי אסור היה לי לקבל מנדט לקיים ישיבה חסויה, כי היו פחות משבעה חברי הכנסת.

א. ויינשטיין:

היה מעשה נבלה מצד המערך. בעוד שהם מנהלים מטא-ומתן חשאי על מיזוג בנק החקלאות הבנק לפיתוח התעשייה, דבר שמטענותו מאות מליוני שקלים לחקלאים - - -

ד. תיכון:

הנושא חסוי.

א. ויינשטיין:

הנושא אינו חסוי. הוא היה חסוי. ברגע שנחבלה ההחלטה, הוא

אינו חסוי.

זה מעשה נבלה, כי הם ניהלו מטא-ומתן על מיזוג בנק החקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה. עוד לא היה דבר כזה בתולדות המדינה - במקום אחר דברתי על החנהגות של פריצות, פה אינני אומר זאת - שאנשים קבלו 500 מליון שקל, קבלו 400 מליון שקל, מחיקה 300 מליון, הולכים ומנהלים מטא-ומתן. אני לא ראתי דבר כזה. זה מעשה נבלה.

ע. סולודר:

עכשו יודעים מי הדליף.

א. ויינשטיין:

קבלתי אישור בוועדת המשנה. והיושב ראש הסביר, שיזמין

אח ממלא-מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס ושר החקלאות נחמקין, שיסבירו איך כאשר ניהלו מטא-ומתן עם בנק החקלאות - והבנק לפיתוח התעשייה קיבל חיק ערביות נהדר של בנק החקלאות - הם יצאו בהצהרות שיצאו.

זה אינו חסוי. הדיון היה חסוי, כי בנק החקלאות היה בסכנה, ואם היו יוצאים הדברים לפני ההחלטה, בנק החקלאות יכול היה להתמוטט. חבר-הכנסת חיים רמון והיושב ראש, חבר-הכנסת אברהם שפירא, אמרו שברגע שנחבלה החלטה אפשר לפרסם.

היו"ר א. שפירא:

אני לא אמרתי.

י. צבן:

אדוני היושב ראש, אי אפשר שלא להגיב על הביטויים שהשתמש בהם חבר-הכנסת ויינשטיין - "מעשה נבלה" ו"פריצות"!

א. ויינשטיין:

רבותי, אנו מדברים על כפר ורדים. לכאורה אין בקשה יותר

צודקת מאשר הבקשה של כפר ורדים. זה מעשה נפלא של יזם פרטי.

ראיתי הצעת חוק מרחיקת לכת של חבר-הכנסת עובדיה עלי בנושא

גביית מסים.

ע. סולודר:

זה לגבי גן התעשייה.

ד. תיכון:

בניגוד למה שכתוב בבקשה שלפנינו, שלכפר ורדים אין "אבא", אין

מועצה אזורית, לכפר ורדים יש "אבא", יש מועצה אזורית - המועצה האזורית הדרוזית. אבל לאנשים מסויימים לא נאה ולא יאה להיות כפופים למועצה אזורית הנשלטת על-ידי דרוזים.

אני מציע לעצמנו לא להרחיק לכת. ריפת רע נודף מבקשה זו.

אולי החינוך ביטובים הדרושים הוא ברמה נמוכה, אבל המועצה האזורית הדרושים היא מועצה אזורית והיא אשר צריכה לקבל את הכסף לנושא זה, גם אם זה לא יפה בעיני מישהו.

ע. סולודר:

את זאת טענתי בפני האנשים אתם עסקתי בנושא. ליידי כפר ורדים יש המועצה מעלות-חרושהא. אני זו שאמרתי להם שזה אבסורד שלא יהיו באחת המועצות הממומיות שבאזור. יש שם בית-ספר תיכון דרוזי יוצא מן הכלל, ראשון מסוגו במגזר הדרוזי. הם החליטו שהם מקבלים את הכסף מהמועצה האזורית מעלה יוסף, שגובלת בשטח שלהם.

ד. תיכון:

זה לא יכול להיות. הם צריכים לקבל את הכסף מהמועצה האזורית הדרושים.

ש. עמר:

אם נכונים דבריו של חבר-הכנסת תיכון, הם חמורים מאד. או שמסקרים בבקשה שלפנינו - - -

י. צבן:

לא, לא אומרים את כל האמת.

ש. עמר:

בבקשה כתוב, שכפר ורדים לא נמצא בשטח שיפוט של המועצה האזורית מעלה יוסף ואינו נמצא בשטח שיפוט של אף היחיד מוניציפלית אחרת. אם זה אמת, אני מניח שעל בסיס זה הלכו לבג"ץ, כי אין רשות מוניציפלית. אבל אם דבריו של חבר-הכנסת דן תיכון הם אמת, אני חושב שצריך לתת נזיפה על ניסוח הבקשה. אם לאו, הייתי רוצה לשמוע את ההסבר בצורה מדוייקת.

היו"ר א. שפירא:

אני רוצה להזמין את ראש העיר חיפה, מר גוראל. יש טיפול בכפר ורדים, אבל לא אביא את הבקשה הזאת להצבעה עד שראש העיר חיפה, מר גוראל, יופיע לפני הוועדה ויסביר איך הוא חייב לפתור את הבעיה של סמינר בית-יעקב עם 700 תלמידות.

א. דמביץ:

אני חושב שהרבה מהבלבול שהתבלבלנו בבקשה זו נובע מכך, שבמועצה האזורית אין רצף טריטוריאלי; בתוך שטח גדול של המועצה האזורית יש כל מיני עגוליה ומרובעים וגושים וחללים שאינם שייכים לאותה מועצה אזורית. ואם זכרוני אינו מטעני, אמנם כפר-ורדים מוקף מועצה אזורית, אבל הוא עצמו מקום בלי שום שיפוט.

היו"ר א. שפירא:

זה המקרה של עגלה ערופה.

א. דמביץ:

בעניין זה, כמו שעושה הוועדה לעתים קרובות, היא מזמינה אנשים לדיון נוסף, אבל היא אינה מכריחה את עצמה לדחות את ההצבעה עד לאחר הדיון הנוסף.

י. צבן:

אם תציע, אדוני היושב ראש, להזמין את ראש עיריית חלפה בנושא זה, אני אחמוך בכך.

לגופו של דבר, אני מציע ללכת במהלך כפול, כי זה איננו המהלך

הראשון - חברת-הכנסת עדנה סולודר - ולא האישור האחרון שנצטרך לאשר.

אני מציע את הבקשה שלפנינו לאשר, אבל אני מציע בעד זה - אם תתקבל החלטה - שיטילו על גילוייה חבריה לבדוק את הנושא. אני התרשמתי מדבריו של חבר-הכנסת דן תיכון. אני מציע להטיל על חברי הכנסת עדנה סולודר ודן תיכון לבדוק את הנושא ולומר להם, שאישורים נוספים לא ינתנו אם יתברר שהדברים אינם כך.

י. כהן:

אני בקרתי במקום מספר פעמים. הבעייה האקוטית היא, שאין רשות מקומית לכפר ורדים והם אינם מצורפים למעלות-תרשיחא ולא מועצה האזורית הדרוזית.

אני בעד אישור הבקשה. ואני חושב שצריך לנהוג זהירות בנושא,

כי אני יודע שכבר יש בקשה שניה לגבי אזור התעשייה שלייד כפר ורדים, אזור חפן, להוציא אותו מהמועצה האזורית הדרוזית ולהעבירו למסוף אחר כי המועצה האזורית הדרוזית אינה יכולה לספק שירותים ברמה מתקבלת על הדעת לאזור התעשייה. אני אומר לכם, שהנושא עדין מאד.

ע. סולודר:

אתם הצבעתם בעד הצעת החוק במליאה.

ד. תיכון:

כי אף אחד לא הבין את הנושא. חברת מבני-תעשייה הקימה מבני תעשייה לתפארת במקום. עכשו אומרים שכיוון שהמועצה האזורית אינה מסוגלת לספק שירותים, צריך להקים רשות נפרדת. אני נגד.

י. כהן:

זו לא בעייה פורמלית דרך איזו רשות להעביר את הכספים.

היו"ר א. שפירא:

חברת-הכנסת עדנה סולודר, אנו חייבים לשים דיון רציני בנושא בהשתתפות נציג משרד החינוך והתרבות, שכל הזמן בוכה שאין לו תקציב.

ע. סולודר:

אני חושבת שנחטיא את המטרה אם לא נאשר את הבקשה. אני וחבר הכנסת יאיר צבן נלך אחר אם נעשה עוול לסמינר בית-יעקב בחלפה. אני אלך עם חבר-הכנסת דן תיכון בנושא של המועצה האזורית הדרוזית. אבל הם בנו בית-ספר בכספם ואנו צריכים להעביר להם את הכסף. אין מקום לערבב מין בטאינו מינו.

היו"ר א. שפירא:

אני לא אמשוך את הנושא הזה חודש ימים. אבל היום לא אביא אותו להצבעה. בכפר ורדים יושבים אנשים עשירים.

ז' אמיר:

מסודרים, לא עשירים.

היו"ר א. שפירא:

אני מקבל את התיקון. בכפר ורדים יושבים אנשים מסודרים. הם בנו בית-הספר בכספם הם. למה? כי הם מכירים את הויאדלרוזה של משרד החינוך

והאוצר. אם הם היו מחכים לאיזור, הילדיה היו סובלים. אבל אחרי שבנו את בית-הספר, יש בית ויש חקרה, יש איפה ללמוד. אבל צריך להחזיר להם את הכסף שהשקיעו בבנין. למה הם צריכים לעשות זאת בכסף? הם יהודים לא פחות מכל יהודי אחר. לכן צודקת חברת-הכנסת עדנה סולודר, שצריך להחזיר להם את הכסף.

בחיפה, סמינר לבנות של בית-יעקב עם 700 בנות מכל הגליל, ראש העיר חיפה החריים את הבנין שלהם ואמר לבנות לצאת לרחוב. פניתי למטרד החינוך והתרבות ואמרו לי: איך כסף. שאלתי: מה יהיה על 700 בנות? אמרו לי: חיסע לחוץ-לארץ ותעשה "שנור".

אני רוצה להזמין את ראש העיר חיפה ולשאול אותו: אלה שיש להם בית-ספר, בכדי להחזיר להם את הסכום שהשקיעו, מצאו 850,000 שקל, וכאן אי אפשר למצוא 700,000 שקל לסמינר בית יעקב? אני חייב לקבל הסבר על כך. ואם לא אעשה זאת אחטא למטרה.

י. צבן:

מה המטרה?

היו"ר א. שפירא:

שאתה חסיק מסקנות ואני אקבל אותן. רצו להפקיר 700 בנות שלומדות בסמינר בית-יעקב. אני מבקש שיבוא מר גוראל ויסביר איך הוא עשה את זה ומדוע.

א. ויינשטיין:

למי שייך הבנין, לעיריית חיפה?

היו"ר א. שפירא:

אינני זוכר אם הוא שייך לעירייה. אבל אני יודע שנשארו 700 בנות ללא קורת-גג.

ש. עמר:

אני חושב שיהיה זה לכבוד לך כיושב ראש, אם תאושר הבקשה לגבי כפר ורדים, ותעלה לדיון את הנושא של סמינר בית יעקב בחיפה.

היו"ר א. שפירא:

מכבוד לא יוצא דבר. כאשר מעכביה אישור בקשה, באים לטולתן.

י. צבן:

אני מציע שצוות של שלושה חבריה ילמד את הנושא.

ע. סולודר:

אני מתחייבת להעלות את הנושא בוועדת הפנים מיידית.

ד. ויינמן:

זכותך לעכב את ההצבעה. אבל אני העליתי כמה בעיות ואני מבקש שחברי הכנסת עדנה סולודר ויאיר צבן יבדקו אותן.

היו"ר א. שפירא:

אין צורך בוועדה לענין זה. אני מציע שחברי הכנסת עדנה סולודר

ויאיר צבן יבדקו את הנושא.

ע. סולודר:

אני אעלה את הנושא בוועדת הפנים.

אני רוצה להודיע שהבעתי תרעומת על הפרסום שהיה ב"דיעות-אחרונות" על הדיון בוועדה בנושא בנק החקלאות. יושב ראש הוועדה היה צריך למסור הודעה רשמית. הודעתי בישיבת הוועדה ביום ה' שברגע זה, לצורך הענין, לא תהיה הודעה רשמית, ולא תהיינה הדלפות לעתונים. אם מישהו עשה מעשה שלא ייעשה והדליף את הדברים לעתון, אני מביע תרעומת על כך.

אני פונה לידידי, חבר-הכנסת אריאל ויינשטיין שלא לתת פומבי להחלטות הוועדה. לא ישראל תומר מ"דיעות אחרונות" ולא חבר מ"מעריב" יחליטו במקום ועדת הכספים.

אני פונה אל חבר-הכנסת ויינשטיין, מרכז סיעת הליכוד בוועדה, שיסכים למחוק מהפרוטוקול את המלים "מעשה נבלה" ו"פריצות".

א. ויינשטיין:

אמרתי את הדברים היווה בהנהלת סיעת הליכוד. אני חושב שבעייה זו הייתה חסויה כל עוד לא נתקבלה החלטה, כי בנק החקלאות עמד בסכנה. ברגע שנתקבלה החלטה - - -

היו"ר א. שפירא:

עוד לא חתמו על החוזה.

א. ויינשטיין:

ברגע שועדת הכספים נתנה גיבוי לעסקה, מצבו של בנק החקלאות טוב פי אלף והנושא אינו חסוי. ואני חושב שהציבור צריך לדעת איך נציגיו מתנהגים ואיך הדמעות עולות מהתנין. אמרתי שזה נושא פוליטי ואני לא אניח לו. כמו שלך איכפת הנושא של סמינר בית-יעקב, כך איכפת לי הנושא הזה. אני זה שלחמתי שהחקלאים יקבלו עוד 100 מליון שקל. אנשי המערך היו נגד זה שנוותר על 100 מליון שקל. עכשו קבלו עוד כמה מאות מליונים נוספים. זה מעשה נבלה ומעשה פריצות.

ז. אמיר:

את מי אתה מאשים?

א. ויינשטיין:

את אלה שרושטו את החקלאים והקימו את אהל נגד שמעון פרס ושר האוצר, לא נגד הסוכנות.

ז. אמיר:

אני אחבע אותך למספט, איך אתה יכול להטיל האשמה קולקטיבית?

ע. סולודר:

אני מבקשת להגיב על המלים האלה: "מעשה נבלה" ולעשה פריצות".

א. ויינשטיין:

הוא מחק את המלייה האלה. מה שהוא אמר בהנהלת הליכוד, זה דבר אחר.

ש. עמר:

אני הבינתי שהפנייה שלך מכוונת אל חבר-הכנסת ויינשטיין, ואחר כך יהיה דיון על הנושא. יכול להיות שהתסופה הקרובה תהיה חמה. אני מציע שלא ישתמשו בביטויים אלה לייך שולחן זה. אם אתה יכול לפנות לחבר-הכנסת ויינשטיין שיחזור בו מביטויים אלה - - -

י. ארידור:

זאת אומרת שעניינית הוא צודק, רק שני הביטויים אינם

פרלמנטריים?

ש. עמר:

אני מציע שהוא יחזור בו מביטויים אלה ואחר-כך נתווכח עניינית.

ש. עמר:

אני מציע, אדוני היושב ראש, שתפנה אל חבר-הכנסת ויינשטיין

שימחק ביטויים אלה מהפרוטוקול.

א. ויינשטיין:

אני שוקל בחיוב את הצעתך, ואתן תשובתי בישיבה הבאה.

היו"ר א. שפירא:

הטיקול שרוצה לשקול חבר-הכנסת ויינשטיין אני שקלתי ואני

מחליט למחוק את הביטויים "מעשה נבלה" ו"פריצות" מהפרוטוקול.

ש. עמר:

אתה אינך יכול להחליט.

ע. סולודר:

אתה אינך יכול להחליט. עם כל הכבוד, חבר-הכנסת ויינשטיין

הוא בור ועם הארץ בענייני חקלאות.

א. ויינשטיין:

"אוייב ההתיישובות".

ע. סולודר:

אוייב ההתיישובות.

א. ויינשטיין:

אני לחמתי בעד תוספת של 100 מליון שקל לחקלאים.

היו"ר א. שפירא:

רבתי, השעה אחרי 13:00, אני רוצה לסיים את הישיבה, אני

מבקש למחוק את הביטויים האלה מהפרוטוקול.

י. צבן:

יש לי תרעומת עליך, אדוני היושב ראש, שמצאת לנכון למסור הודעה

בקשר להדלפה בראשית הישיבה. יש גם שאלה של עיתוי. להבא אני מציע לשקול

את העיתוי של הודעה כזאת. מן הראוי שזה יהיה בסוף הישיבה, כי אתה רואה

מה זה מעורר.

אדוני היושב ראש, אני אינני יכול לתת למרכז סיעת הליכוד,

חבר-הכנסת ויינשטיין, להפוך את ועדת הכספים לבמה בלתי-מוגבלת לא רק לגבי

שני הביטויים, אלא לגבי כל העניין. אני אינני מכיר את ההסדר לגבי בנק

החקלאות. העניין הזה נדון בוועדה חסויה. ההפגנה של אהל ההתיישובות העובדת

והאכרים נועדה לכך והפעילה לחץ ופגעה באנשים ממחנות שונים. ממלא מקום

ראש הממשלה ושר החקלאות לא יצאו מזה אחרת. נאמרו על שמעון פרס דברים

חמורים לא פחות מאשר על כתבתו של משה נסים. למה אתה הופך את זה לעניין

פוליטי?

א. ולינשטיין:

על זווילי ועל נחמקין הם לא עלו.

י. מצא:

אני ביקשתי רביזיה בנושא, ואמרת שאי אפשר. אני ביקשתי להעלות את הנושא ביום ב'. כל מי שחטאל יאמר לך שפגעו חמורות בוועדת הכספיה ושמו אותה ללעג ולקלס. זה הועבר מייד לוועדת המשנה.

ד. צוקר:

באישור ועדת הכספיה.

י. מצא:

מי שרואה למנוע הדלפות, אינו מושך את הנושא על-פני ימיה, וזה נמשך ימים. אפשר היה לסיים את הענין בוועדה שלנו והדירקטוריון של הבנק לפיתוח התעשייה היה מתכנס ומאשר.

אינני יכול לחוות דעתי על הנושא. אבל אני חושב שעסקה מסוג זה, שיש הרבה לחיטות לגביה ולגבי סוג החובות ולגבי השאלה לאן התגלגלו הכספים, אי אפשר שוועדת הכספיה לא תתייחס אליה.

אני תובע דיון מפורט בכל הנושא של מכירת בנק החקלאות לבנק לפיתוח התעשייה. יש אמירות קשות מצד חברים בוועדה. יש כל מיני הטגות. אני חושב שלכבודה של הוועדה, היא צריכה לקיים דיון כדי לא לפגוע בסדרי העבודה התקינים ובאחריות שלה על המשק.

היו"ר א. שפירא:

אני מנהל שנים ועדות חסויות.

י. מצא:

פה אין הצדקה לוועדה חסויה.

היו"ר א. שפירא:

כל דבר שבא בפניה חסויה מצד שר האוצר או שר הבטחון, אני אינני מביא למליאת הוועדה.

אני הבאתי את הנושא בשעה 10:20 לידיעת הוועדה והייתה הצבעה. אותם חברים שיושבים בוועדה החסויה, הם יכולים לבקש אותי כיושב ראש הוועדה החסויה להביא זאת למליאת הוועדה. היו שבעה חברי הכנסת - - -

י. מצא:

איך אתה יכול להביא את הנושא מבלי שהוא כלול בסדר-היום? איך אתה יכול להעביר אותו בשעה 10:01?

היו"ר א. שפירא:

לא ב-10:01.

י. מצא:

זה לא היה בסדר-היום. זה לא מקובל בוועדה.

היו"ר א. שפירא:

אני נזפתי באלה שהדליפו לעחון.

י. מצא:

נזיפה מגיעה למי שניהל את הדיון כפי שניהל.

היו"ר א. שפירא:

אני מודיע שלא אקיים דיון בוועדה. אין דיון על החלטה פה-אחד

בוועדת המשנה.

י. מצא:

אני רוצה לקבל פרטי הפרטים, אני רוצה לדעת מה נמכר.

א. ויינשטיין:

אמרת שלאחר מעשה יקבלו החברים אינפורמציה.

היו"ר א. שפירא:

אמרת שאני מוכן לקיים ישיבה עם הסדרים פרס, נסים ונחמקין.

לא הבטחתי פה דיון.

ד. תיכון:

ההחלטה נתקבלה והיא מבוצעת. בדיעבד, יכול להיות שאנו יכולים

ללמוד משהו ממה שקרה.

א. ויינשטיין:

הבנקים יקחו את כל החובות האבודים ויעמיסו אותם על בנק החקלאות.

י. מצא:

אדוני היושב ראש, אתה לא יכול לתת יד להסיר את הנושא מסדר-

היום. הצלת את הבנק, הצלת את האוצר, תביא את הנושא לדיון.

היו"ר א. שפירא:

כל עוד אני יושב ראש הוועדה החסויה, לא אביא לכאן אינפורמציה

על הפרטים שהיו בדיון החסוי. מרכז סיעת הליכוד הוא חבר בוועדה, יפנו

אליו. אם הוא רוצה ימסור מה שהוא רוצה. אינני יכול להנהיג מנהג שאחרי

כל ועדה חסויה יהיה דיון פתוח במליאת הוועדה.

ד. תיכון:

הנושא כבר לא חסוי.

י. צבן:

אדוני היושב ראש, אתה הטלת חסיון על-פי בקשת שר האוצר,

ואתה יכול להסיר אותו על-פי בקשת שר האוצר. אני מציע שתפנה לשר האוצר

שיסכים להסרת החסיון.

היו"ר א. שפירא:

ביום ה' הוא יהיה בוועדה, תפנו אליו ותבקשו הסרת החסיון.

י. מצא:

עכשו יש לך שיקול דעת?

י. צבן:

אין לו שיקול דעת. אני הייתי נגד העברת הנושא לוועדה חסויה.

א. ויינשטיין:

הדבר נעשה.

י. צבן:

אבל ביטול החסיון יכול להעשרות רק על-פי בקשת שר האוצר.

היו"ר א. שפירא:

עד שטר האוצר לא יסיר את החסיון, הנושא חסוי.

י. מצא:

החסיון היה מכוון למנוע - - -

היו"ר א. שפירא:

אני אפנה ישירות לשר האוצר, ואם הוא יגיד שהוא עומד בסירובו לבטל את החסיון, תפנו אליו ביום ה'.

עדכון התגמוליה לנכי רדיפות הנאצים

(מכתבו של שר האוצר מיום י"ג בחשוון התשמ"ח-5.11.87)

היו"ר א. שפירא:

הנושא האחרון בסדר-היום:

עדכון התגמולים לנכי רדיפות הנאצים.

א. קרסנר:

בעקבות העלאת שיעורי התגמולים הניתנים לנכי צה"ל, מוצע להעלות באותו שיעור גם את השכר הקובע והתגמולים לנכה נצרך. תוקף ההעלאה יהיה רטרואקטיבי מיום 1 באוקטובר 1987, כפי שהוחל לגבי נכי צה"ל.

י. צבן:

העדכון הוא באותו שיעור כמו לכל הנכים?

א. קרסנר:

כן.

היו"ר א. שפירא:

אני מעמיד להצבעה עדכון התגמולים לנכי רדיפות הנאצים.

ה צ ב ע ה

עדכון התגמולים לנכי רדיפות הנאצים א ו ש ר

היו"ר א. שפירא:

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 15.15